

Főszerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Felelős szerkesztő:
Martzy Mihály
Laptulajdonos a
COVIN
Lapkiadó: 1943. 7. 3.

DÉLI HIRLAP

On. Biblioteca Universității din Cluj Sibiu

A timiștorontali törvényszék bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHETICH ENDRE
és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziaru

din România ■ A Romániai Magyar Népkezősség lapja

Ismét működésben a német tengeralattjárók a Fekete-tengeren

A brit miniszterelnök szerint még a levelek lehullása előtt súlyos harcokra kerül sor a Földközi-tengeren és „másutt is” — Sztalin hajlandó találkozni Churchilllel és Roosevelttel — Berlin képtelenségnek mondja a stockholmi német követ visszahívásáról szóló híreket

A Rómától délre fekvő területek hatalmas haderők felvonulásának színhelyévé váltak — jelenti a Nemzetközi Sajtótudósító

razföldön is. A további fejlemények szempontjából fontosnak tűnhet fel az a körülmény is, *milyen ellenállásra találnak majd a támadók a szigeteken.*
Egyelőre az a helyzet, hogy a támadás még nem indult meg. Illetékes olasz katonai körök még nem zárkoznak el annak feltételezésétől sem, hogy az angolszások felvonultatott erői az idén nyáron még nem elegendők a Földközi-tenger térségében megindítandó általános támadáshoz, ami arra készítheti őket, hogy a cselekvés immár elkerülhetetlennek látszó parancsát követve a leggyengébb ellenállás pontján

tesznek majd kísérletet, mely pont viszont — ezt Rómában nyomatékosan hangsúlyozzák — semmiesetre sem az olasz felszíntengert keresendő.

Az olasz partvédelem

A tuniszi harcok — mint erre Rómában már több ízben rámutattak — elég időt adtak Olaszországnak partvédelme megszervezésére és azóta az olasz lakosság is megszokta azt a gondolatot, hogy a háború hullámai Afrikából most már az „európai vár” déli arcvonalára is átszaphatnak. Az NST. római jelen-

tése szerint „Olaszország ennek megfelelően katonai felvonulással ellensúlyozza az inváziós fenyegetőzéseket. A katonai szállítmányok minden polgári forgalmat megelőznek. A Rómától délre fekvő területekre és a szigetekre külföldiek nem tehetik be a lábukat, mert ezek a területek hatalmas haderők felvonulásának színhelyévé váltak. Illetékes olasz katonai körök véleménye szerint Itáliáig eddig mindig csak országhatártól távol vetette harcba hadereje egyes részeit, míg most minden erejét saját földjén tudja összpontosítani az olasz hazá védelmére.” (—r)

Jelentéseink a harcterekről

Juniusi hajósüllyesztések: 31 kereskedelmi hajó, 3 vitorláshajó, 1 cirkáló, 2 romboló, 1 tengeralattjáró és 16 parti ármű

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harctéren csupán Lisszicsamszk és Kirov szakaszain voltak helyi jelentőségű harcok.

A légierő ellenséges tüzérégi állásokat, repülőtereket és utánpótlási támaszpontokat támadott jó eredménnyel, továbbá Temrjuktól északra keletre bomba-telitalálatokat ért el hajógyűlékezéseknél.

A Fekete-tengeren egy német tengeralattjáró elsüllyesztett egy szovjet kísérő-naszádot.

A június 21-től 30-ig terjedő időben a német harci erők, valamint a fedélzeti és légvédelmi tüzérsg 46 ellenséges repülőgépet lőtt le.

Az angol és északamerikai tengeri

összeköttetés közlekedés ellen folytatott harcban június hónap folyamán 31 ellenséges kereskedelmi hajót, összesen 149.000 bruttó tonnatartalommal és 3 szállító vitorláshajót süllyesztettek el. Ezek közül 107.000 bruttó tonnatartalmat a német tengeralattjárók semmisítettek meg. További 51 ellenséges hajót, 250.000 tonnatartalommal, nagyjából bombatalálat következtében súlyosan megrongálódtak. E megsérült hajók egy részének elvesztésével számolni lehet. Ezeken kívül a haditengerészet és a légierő elsüllyesztett egy ellenséges cirkálót, 2 rombolót, egy tengeralattjárót és 16 parti járművet. 2 cirkálót és 18 más hadi tengeri járművet, valamint több parti naszádot megrongáltak.

133 NEMETORSZÁGI TEMPLOM PUSZTULT EL LEGITAMADÁS KÖVETKEZÉSÉBEN

Berlin. A német távirati iroda kimutatást közöl, amely szerint 1943. évi május 23-ig a légi támadások következtében 133 német templom pusztult el és 494 súlyosan megrongálódott. Csupán Köln városában 31 templom teljesen elpusztult, közöttük ezeréves történelmi műemlék is volt. Mainzban csaknem teljesen összeomlott a XIV. századból való egyik legszebb templom, továbbá a mainzi dóm is rendkívül súlyosan megrongálódott. Essen városában elpusztult az ezer éves Münster-templom, az egyik legrégebb keresztény építészeti remekmű, továbbá a 900 éves Márk. a 800 éves János templomok és még számos más templom is.

PARTRASZÁLLÓ FRÖKET TÁMADNAK A JAPÁNOK UJ-GEORGIA KÖRZETÉBEN

Tokió. (DNE). A japán oszázári főhadiszállás közli:

A Rendova és Uj-Georgia szigetének körzetében folyó harcok során a japán haditengerészet hat ellenséges szállítóhajót, három cirkálót és egy torpedóhajót súlyosan megrongált, harmincegy ellenséges repülőgépet lelőttek.

A légierő a szárazföldi hadsereg alakulataival való szoros együttműködésben folytatja támadásait a szigetek partraszállt és egyelőre ismeretlen létszámú ellenséges csapatok ellen.

Az olasz hadijelentés

Róma. (Rador). Az 1132-ik olasz hadijelentés:

Angolszász repülőgépek Szicília és Szardínia több városát és községét támadták. Erőszakos károkat keletkeztek és emberáldozatokat követelt a légítámadás Palermóban, ahol több polgári épületet, köztük az egyetemet és egy kórházat ért találat. Cagliari belső negyedében tüzek keletkeztek és több ház összeomlott.

Az ellenséges légi alakulatokat az olasz vadászpilóták ismételtent megtámadták és a kifejlesztett harcban közü-

lük négy gépe lelőttek, az ötödik repülőgépet Trapani légvédelmi útjei semmisítették meg. Egy olasz gép nem tért vissza.

A hadijelentés kiegészítésül közli, hogy a bombázásnak Agrigento városában három halott és két sebesült, a palermói kórház betegei közül pedig öt halott és 18 sebesült áldozata volt.

Róma. A Popolo d'Italia című milánói lap tudósítója azt írja, hogy Nápolyban a légi támadások következtében eddig 64 templom elpusztult, illetve megsérült.

A politikai arcvonal

Churchill: Mielőtt lehullanak a levelek, súlyos harcokra kerül sor

Amszterdam. (Rador). A német távirati iroda jelenti:

A brit hírközlő szolgálat közli, hogy Churchill miniszterelnök London diszpolgárává történt megválasztása alkalmából szerdán beszédet mondott.

Az angol miniszterelnök beszéde elején kijelentette, hogy „mielőtt összel lehullanak a levelek, a Földközi-tengeren

és másutt is súlyos harcokra kerül sor”.

Churchill megismételte azt a kijelentését, hogy Anglia „feltétlen megadást” követel ellenfeleitől s ezeknek alá kell vetniük magukat az angol akaratnak és határozatoknak.

Anglia nem önzésből folytatja ezt a háborút, — mondotta Churchill, — nem akar semmiféle területet nem vár jutalmat, de nem is ad helyet az alkudozásnak.

A brit kormányfő a tengelyhatalmak állítólagos májusi tengeralattjáró-vesztéséről beszélt, majd a Rahr-vidék bombázásával foglalkozva hangoztatta, hogy „mihelyt az éjtszakák hosszabbak lesznek s az Egyesült Államok légi flottája növekedni fog, nem lesz Németországban egyetlen ipari vagy katonai célpont, melyet ne támadnának a lehető leghevesebben.”

A német katonai munkatársa nagy jelentőségű ténynek mondja a német tengeralattjárók tevékenységének erősödését Fekete-tengeren. Ez a német hadvezérség éber figyelmét bizonyítja ebben a térségben is, — írja a DNB. tudósítója. A bősoros vonatkozásban figyelmet kelt az NST. római jelentése, melyet a cikk bővebben is ismertetünk s melyből kitéjük, hogy olasz katonai körök hetségesnek tartják, hogy az olasz igetek megszállásával az angol-szlovák egység a Földközi-tenger átjáróit tartják biztosítani. A várható támadások helyét és időpontját illetően Churchill brit miniszterelnök legújabb nyilatkozatában azt mondotta, hogy „mielőtt lehullanak a levelek”, súlyos harcokra kerül a sor a Földközi-tengeren és másutt is”.

A harci események továbbra is légi tengeri hadműveletek jegyében zajlanak. A német véderő főparancsnokságának legújabb jelentése összefoglalja a ngeri háború júniusi eredményeit.

Partraszállási tervék

— Az angolszász harci tevékenység elközelítő előjelei egyre valószínűbbé válnak, hogy a hónapok óta beharangozott szövetséges támadás elsősorban Olaszország ellen fog irányulni, jóllehet

Földközi-tenger partvidékének más részein is elképzelhető ilyen partraszállási kísérlet, különösen a balkán térségben, — jelenti Rómából a Nemzetközi Sajtótudósító. — Olasz katonai körök egyébként úgy vélik, hogy a Földközi-tenger központi szakaszán megkísérendő invázió előnyösebbnek tűnhet fel a szövetségesek számára.

Az olasz partvidék előtt fekvő szigetek elfoglalása természetesen hadászati előfeltétele lenne az olasz felszíntengert ellen indítandó támadásnak és valóban arra mutatnak a jelek, hogy az angolszászok Sziciliát, Szardíniát és Korzikát támadják már most „megdolgozni” állandó légi támadásaikkal.

Az NST. római jelentése a támadási előkészületeket a következőképpen vázolja: „A Földközi-tenger keleti és nyugati részének afrikai kikötőiben nagyarányú hajóösszevonások folynak, ugyanígy egyre több hajó összpontosítanak Gibraltárrban és Alexandriában, tömegesen állapítható meg partraszállásra alkalmas naszádok jelenléte és ezek között olyan különleges építményű naszádok is vannak, amelyek elsősorban harcikocsis szállítására alkalmasak. Mindenütt észlelhetők csapatösszevonások is, a nélkül, hogy a csapatok létszámát csak megközelítőleg is sejtetni lehetne. Angol bemonás szerint erős előtérnyős csapatkötételek is kézenlétben állanak.”

Olasz katonai körök véleménye

Mind ezek a megállapítások — olasz megítélés szerint — nem jelentik feltétlenül, hogy a szövetségesek hadműveleti tervei tényleg és véglegesen Olaszország ellen irányulnak és bizonytalan még az a kérdés is, valóban az olaszországi partraszállás-e a cél vagy pedig a Földközi-tenger szabad átjárójának biztosítása. El lehet ugyanis képzelni azt is, hogy a folyamatosan levő támadási előkészületek egyelőre csak az utóbbi cél megvalósítására irányulnak. Ebben az esetben elegendő lenne az olasz szigetek megszállása is, a nélkül, hogy partra kellene szállni a szá-

ISKOLÁINK SZINE ELŐTT Bethlen Gábor kollégiuma

NEGYEDIK KÖZLEMÉNY

Nagy József cikksorozata

Aiud-Nagyenyed, június hó. Mennyire más gondok foglalkoztatják Szabó Mihályt a Bethlen-kollégium főgimnáziumának igazgatóját, mint azoknak az időeknek az igazgatóit, amikor még édesgetni kellett a szülőt, hogy gyermekével legalább négy középiskolát végeztessen! Most egyszerre, mintha a nehéz idők szeranyító idők lennének, szinte mindenki érzi, hogy a „papír”, amit az ifjuember négy, vagy nyolc

gimnázialis osztály elvégzése után kézbe kap, belépőjegy az életbe, amelynek segítségével ma már nemcsak a hivatalnokok „nevezetes” létráján, hanem az élet minden mesterségében sokkal inkább előre lehet jutni. Ennek a „papír”, annak a megszerzéséért ma valóságos harc folyik és ha valaki június első napjaiban benézett az ősi kollégiumba, azt hihette, hogy valami megszálló csapat rohamozta meg

lyonként harminc), bár az idén csak 1 nyolcadikos diáknak volt, akik köznyolcnak sikerült az érettségi vizsgáig. A tanulási eredmény keltegetőnek mondható, bár a folyó évben nagyobb a javító vizsgálatra utasítottak száma, mint tavaly.

Épen a nyári munkaszolgálatról érdeklődöm, amikor jön András, a főpedellus, a kollégium egyik régi kipróbált embere; hívja az igazgatót a „főhadiszállásra”, a főgondnok és a rektor professzor tanácskozására. Amíg a hatalmas udvaron végigmegyünk a rektori iroda felé, ahol a kollégium minden életvíváltnulását számoltartják, elmondja az igazgató:

— Az idei minisztériumi utasítás sorsorban a testezés felhasználására rendel a vakációt. A testezésen kívül egy másik feladata az ifjuságnak, hogy a nyár folyamán gyógynövényeket gyűjtsön. Ennek a munkának szociális és népegészségügyi szempontja annyire kézenfekvő, hogy minden ifjunak teljes odaadással kell résztvennie ebben a munkában.

A testezés kérdése

kollégiumunk egyik legfontosabb feladata volt mindig. Kollégiumunknak teljesen felszerelt, hatalmas sporttelep van, ahol az atlétikai és futballpályákon kívül két tennispálya is az ifjuság és tanárok rendelkezésére áll. Jellemző, hogy tavaly is tanárok és az ifjuság teniszbajnokságot játszottak egymás között Bakó Árpád tornatanárunk irányításával, ami az ifjuság jellemnevelésére is nagy hatással volt. Nagyon fontosnak tartottam és szüntelenül hangsúlyoztam az év folyamán is, hogy többet kell tartózkodnunk a diákok között. Feltehetően áldása lenne annak, ha a tanárok az órák közötti szünetet nem mindig túlnéznék a tanári szobában, hanem a folyosón és az udvaron is a diákok között. A diák és tanár között a közeledés és barátság nem veszélyezteti a fegyelmezést, sőt elősegíti a jellem nevelését, ami minden igaz iskola legfőbb feladata. A diákokkal együtt az is, hogy a zene és rajz tanításának ezután sokkal nagyobb jelentőséget kell biztosítanunk. Zenei nevelésünk bizottsága volt a Vörös Kereszt javára rendezett nagyszerű hangversenyünk, a rajzkiállításunk arról beszélt, hogy a fronton megsebesült tanárainknak, Szász Árpádnak kézzel alitt mennyi rajzkészítéssel tud bemutatkozni az ifjuság sok tehetségei tanulója.

De közben meg is érkeztek a „főhadiszállásra”, a kis kollégiumhoz, ahol a rektori irodában Szász Pál dr. főgondnok és Elekkes Viktor rektorprofesszor n ondja el gondolatait a fejedelmi iskolai hivatásáról.

a tudománynak e fellegvárát

annyi ember nyüzsgött, ült, állt, járt, evett a tarisznyából, vagy az utaládakból, izgult, topogott, rohant támogató után, kereste meg azokat a „lőrészeket”, amelyeken keresztül biztosabb bejuttatást remélt a fellegvárba, no nem a maga, hanem a fia számára. Hát szegény igazgatónak fött is a feje, és fő most is, amikor ezen a júniusi reggelen benyitok hozzá, hogy vallomást kérjek tőle.

— Épen olyan kérdésekkel foglalkozom — mondja készségesen — amelyek belevágnak a cikksorozat által felvetett problémákba. Azokkal a panaszokkal foglalkozom és készítek az előjáróság számára kimutatást, amelyek különbözőségeit az első osztályba való felvételi vizsgákon több református és unitárius papl gyermek maradt ki az intézetből. Nem is gondolod, — sohaft fel, — hogy milyen nehéz kérdés számunkra ennek a felvételi vizsgának, általában az első osztálynak a kérdése. Ebben az évben is az 50 helyre — a minisztérium évek óta nemcsak a mi iskolánkban, hanem a többi középiskolákban is engedélyezi az első osztályokban a törvény megszabta 45-ös létszámú osztályok otthel való túllépését — csak a júniusi vizsgán kilencvenhárom tanuló jelentkezett! A vizsgálaton, a felvételhez szükséges ötös általános osztályzatot kilencven tanuló érte el. Összel még legalább husz tanuló fog jelentkezni, úgyhogy a jelentkezők száma a százat jóval

meghaladja! Az első osztályba való felvétel iránt a roham azonban nemcsak a mi iskolánkban van így, mert például tudom, hogy Sibus-Nagyszébenben az általam iskolában három első osztályt is kellett nyitni, annyi a jelentkezők száma.

— Érdekes kérdés az is, hogyan oszlik meg ez a jelentkezés felekezeti szempontból. 75 református, 2 evangélikus, 7 katolikus és 9 unitárius gyermek jelentkezett. Ezek között igen jól sikerült a vizsgája 3 református és egy unitárius papfiúnak. Egy református és két unitárius papi gyermek felvétele csak abban az esetben biztos, ha párhuzamos osztály megnyitását a minisztérium engedélyezni fogja. Egy tanítónak a fia jelentkezett, aki igen szépen vizsgázott, és biztosan felvehető. De nemcsak a papok és tanítók panasza érkezett hozzánk, közvetve, vagy közvetlenül, hanem ugyaszólván minden társadalmi osztály más és más indokollással akarja gyermekeit felvétetni. Az unitáriusok kérése, hogy nincs középiskolájuk és hozzánk érzik magukat legközelebb, és ezért szeretnék, hogy gyermekeik itt tanuljanak. Ezek a panaszok legnagyobb részükben tulzottak, hiszen már a tavaly is 28 unitárius gyermek járt a kollégiumba, ami intézetünk tanulólétszámának 10 százalékát teszi. Semmiféle elfogultság nem vezet a tanári kart a felvételnél, de vezet egy döntő szempont:

Az östehetségei felkutatása és kiválasztása!

— Ez egyébként európai, ugyaszólván világáramlat. Ez elől tanári karunk éppen népünk és az európai műveltség előbbrevitele érdekében sem zárkozhat el. Az első nemzedék friss, bő életeréje nem veszhet és nem tűnhet el nyomtalanul és szerencsétlenül Ma mindenkinek, jelkésnek, tanítónak, népi vezetőnek kötelessége ezeket az östehetségeket felkutatni, minden faluban, minden társadalmi osztályban, különösen falusi népünk körében. Sohasem felejttem el Varga Zsigmond dr. debreceni egyetemi tanárnak, a szomszédifalusi Decea-Magyardécsa községbe való nagyon szegény földműves szülők gyermekének, nyilatkozatát. Éppen kilüföldi tanulmányutjáról tért haza. A keleti nyelvek nagy tudósa volt már akkor, 30 éves korában. A klasszikus nyelveknek is nagyszerű ismerője volt. Ő mondotta nekem beszélgetésünk során, hogy ő még sohasem volt fáradt! Ezeknek a felvételi vizsgáknak tehát minden más

szempont mellett, elsősorban az a céljuk, hogy lehetőleg az ilyen „sohasem fáradó” östehetségeket válogassa ki. Intézetünk egyik legjobb tanulója ma is egy ilyen falusi, Petrisal-magyarperterfalvi gazdálkodónak a fia, aki páratlan szorgalommal végzi feladatát és tanulmányait. Ha a közönség, ha a szülők átérzik kollégiumunknak ezt a kiválóga feladatát, bizonyára megszűnnek a panaszok is. Erre talán annál inkább reményünk lehet, mert előjáróságunk minden megtesz, hogy

párhuzamos osztályokat

engedélyezzen a minisztérium a jövő évre és akkor 100 gyermeket vehetünk fel az első osztályba. Érdekes, hogy soha olyan pontosan az iskolai díjak be nem folytak, mint a mostani évben, holott nagyobb lett az általános drágaság. Jellemző az is főgimnáziumunkra, hogy rendkívül népesek a felsőbb osztályok is (átlagos száma itt a tanulóknak osztá-

A Manchester Guardian borulató véleménye a szovjet-lengyel ügyről

Stockholm. (DNB). A Social Demokraten londoni értesülése szerint a Manchester Guardian című angol lap úgy véli, hogy a szovjetnek a lengyel emigráns-kormány átalakítására vonatkozó kívánsága teljesen megszűnt. Londoni körökben általában úgy vélik, hogy a szovjet-lengyel ügy háterében most már a Szovjetnek az a kívánsága van, hogy a lengyel nép mindörökké eltűnjön. Ugyanis — véleményük szerint — a lengyel kérdés mindenkor csak „zavart-

keltő” lesz, nem csak a Szovjet, hanem egész Európa számára.

A Vatikán képviselteti magát a lengyel emigráns kormányval

Bern. Svájci lapértesülések szerint a római Szentseké Godfrey érseket, a londoni apostoli nunciust a londoni lengyel emigráns kormány mellé is kinevezte a Vatikán diplomáciai képviselőjének. Godfrey érsek már át is nyújtotta megbízó levelét. Raczinsky Edward lengyel külügyminiszternek.

Sztalin elfogadja a meghívást a hármastalálkozóra

Amsterdam. (DNB). Az Exchange Telegraph azt a hirt közli, hogy Sztalin elfogadta Roosevelt javaslatát a vele és Churchilllel való hármastalálkozóra vonatkozólag. Ugy tudják, hogy Sztalinak ez a válasza abban a lepecsételt levélben volt, amelyet Davies vitt Moszkvából Washingtonba. A találkozó idejét és helyét azonban még nem állapították meg; a közeljövőben aligha kerül rá sor.

Berlin véleménye a szerb kormányválságról

Berlin illetékes német helyről közli tájékoztatásul: A jugoszláv emigráns kormány válságára vonatkozóan berlini politikai körök megállapítják, hogy ezek a jelenségek arra vezethetők vissza, hogy a londoni szerb emigránsok nincsenek megelégedve az angol kormánynak a Szovjettel szemben tanúsított politikájával.

Nem hívtak vissza a stockholmi német követet

Berlin, illetékes német helyről közli tájékoztatásul, hogy azok az amerikai forrásból származó hírek, melyek Németország stockholmi követének visszahívásáról szólnak, teljesen valótlanok. Ez a tény is az idegháboru szüleménye. — mondják Berlinben.

Görög emigráns lap „idegháborús” hírvérese

Istanbul. (Transkontinent Press). Görögország — mint jelentik — ezekben a napokban az ellenséges hamis jelentések és fantázia-kívánságok valóságos pergőtűzében áll. Egy istanbuli görög emigráns újság legújabb jelentése, mely szerint Mussolini állítólag Olaszországból ismeretlen helyre menekült; és hogy az angolok egy nagyobb plazs városát repülőgépről elfoglaltak, Istanbulban nagy derűtséget keltett. Az ilyen hírekben az idegháboru sajátosság tüneteit látják.

Francia nyugat-afrika főkormányzója lemondott

Amsterdam. (DNB). Boisson, Francia Nyugat-Afrika főkormányzója — az aigiri rádió közlése szerint — lemondott tisztségéről.

ELNAPOLTÁK AZ ÉSZAKAMERIKAI KONGRESSZUST

Buenos-Aires. (DNB). Washingtoni értesülés szerint az Egyesült Államok kongresszusának ülésait szeptember 16-ig elnapolták.

Ausztrália moszkvai követe lemondott tisztségéről

Lisszabon. (Stefani). Canberra-ból jelentik: Curtin, Ausztrália miniszterelnöke közölte, hogy Slater, Ausztrália volt moszkvai követe egészségügyi okokból lemondott tisztségéről. Utódját még nem jelölték ki.

A Daily Telegraph című angol lap canberrai tudósítás nyomán hasonló értelmű jelentést közöl.

A brit hatóságok „ATFÉSÜLIK” SZIRIÁT

Ankara. (Europapress). A brit hatóságok a török-szir határ egyes részein 50 kilométer mélységben biztonsági övezetet létesítettek. Az övezetben a forgalmat különleges rendelkezések szabályozzák katonai felügyelet mellett. A kis vámforgalom teljesen megszűnt. A biztonsági övezetet külön engedély nélkül senki sem hagyhatja el; az övezet területére való lépés szintén engedélyhez kötött. Éjszaka a lakosság nem hagyhatja el otthonát.

Egy másik, Beyruthból érkezett jelentés azt közli, hogy egész Libanon területén olyan rendelkezést léptettek életbe, amely a lakosságnak megtiltja, hogy lakását az est beállta után elhagyja. Az Észak-Szírjában végzett mődszeres házkutatások során közel ezer arabot vettek őrizetbe az elmúlt hetekben. A házkutatást mintegy ezrednyi brit katonaság végezte s ennek folyamán a falvakat az angolellenes és gyanus elemektől megtisztították.

A hadban álló Itálián

— UTINAPLÓ —

2. Róma, mindnyájunk édesanyja.

Reggel hét óra negyven. Stazione ermíni. Róma! Itthon vagyok, hiszen óma, mint egykor ama régi alba-iulialyulafehérvári kamonok, Lásza i J á o s irta római sirja márványára: mindnyájunk édesanyja. Közélszere folyik taxikért, a villamosokra és a filobusokra csak a madár tudna fölszállni, égű egy derék hordár, megfelelő tiszteletűj ellenében, dinamikus el- lézi a dolgot: legázolja a szivósn vékező elleneséget, már mint a villamo megálló csapatait s podgyászom- tal és velem diadalmas berendezek a Circolare új védőállásaiban. Meg- páztak, meggyomroztak, összelapit- ták, mindegy: itthon vagyok.

Elképesztő a forgalom, bár tulajdon- eppen nem is tudom, mi forog? Hiszen lig van autó, meg taxi, meg egylovas, gazán csak a filobusok, meg a villamo- ok forognak, meg az emberek, de ezek ztán nagyon. Katonai autó van bőven, lasz is, német is, és rengeteg a diplomá- iai kocsi. Az ember azt gondolna, hogy óma lakosságának tekintélyes része iplomata. Pedig dehogyan. Az utakon enő és fegyelem. A legtöbben a biztos s ocsó gyalogközlekedést választják a őzelharc helyett. Divatról csak atvitt rteimben lehet beszélni, az ugyneve- tt elegancia, mondhatjuk, szintén el- űnt. Elmondhatjuk, hogy a nagy divat: z egyenruha. Mikor látom a német ka- onokat, eszembe jut egy régi német, aki ifjongó szívvvel járta itt valamikor a zázados köveket és szomjasan szivta meg a Róma levegőjét: ama bizonyos oethe Farkas János, békés korok gyer- neke, akinek egyéb gondja sem volt, mint egy csinos római kislány, meg egy somó vharvert régiség.

A láthatatlan Róma lappang körülöt- em lépten-nyomon: a Forum olyan, mint egy bepólyált aggastyán, a muzeu- mok szobrai az óváhyekre költöztek és valahol a pincében, dohos levegőben vár- na a feltámadást régi szerelmem, Mina- zia Polla, a nyolcszáz éve halott római kislány, aki már örökre hi marad hoz- zám, még a pincében is, mert kőből va- gyon. Harmenc évvel azelőtt, mikor elő- ször pillantottam meg a Forumot, ra- gyogtak a régi és mohos kövek. Most sáznak. Igazuk van.

Mégis látható valami ebben a látha- tatlan Rómában, amit eddig nem lát- tunk: Augustus császár mauzóleuma és mellette az ugyancsak augusztusi em- lékeket idéző Békeoltár. A nagy császár mauzóleumát kifejtették modern héja- ból és most végre fogalmunk lehet egy- kori nagyságáról és szépségéről. Sajnos, sem a mauzóleumot, sem a Békeoltárt nem lehet megnézni belülről. Ilyen ér- temben ezek is láthatatlanok. De mért is legyen jobb dolguk, mint — mondjuk — Septimus Severus öfelsége diadalívének, amely homokzsákokkal beült fadóboz- ban lappang? Augustus mauzóleumának pompás környezetét adták: római sti- lusu modern üzletpaloták keretezik a tiszteletreméltó emléket, úgyhogy a tér, a Piazza Augusto Imperatore, valóban tőkéltes hangulatú hely.

Szemérgelő esőben rovgatom az utcá- kat és már nem is megy meglepetés- számba, hogy minduntalan homokzsák- ba és deszkafalakba ütközöm. Képzele- tem odarajzolta a szobrokat és dombor- műveket a deszkabélyákok mögé, meg- röntgenezi a homokzsákokat is és zor- don harci álarc alatt mégis csak meglát- ja a földi szemeknek láthatatlan régi szépségeket. Csak a Capitolium hátát nem takarja semmi, sőt éppen egyre jobban kitarják a kiváncsi szemek előtt: bonkogatják a tarpéji szikla környékét.

De ennek a kis archeológiai sétának mégis legnagyobb meglepetése a fórum! Vesta-templom és kolostor. Évtizedek óta ez a legkedvesebb helyem az ókori Rómában. Leülök az egyik lépcsőn és el- nézem a hatalmas oszlopsarnokokat, azaz inkább elképzelem, hiszen egyenes oszlop nincs már a kolostorból, eltűn- tek rég a falak, hát még az egykori pom-

Az arad-bánsági evangélikus egyházmegye közgyűlése

Nagyfontosságú belső kérdésekkel foglalkoztak az egyházkerület és az egyházmegye vezetői

Timișoara-Temesvár. Az arad- bánsági evangélikus egyházmegye most tartotta meg évi közgyűlését Timișoara- Temesvárott. A közgyűlés napjának reggelén érkeztek meg Timișoara-Te- mesvárra Argay György szuperintende- ns, Purgly László egyházkerületi fel- ügyelő, Palágyi Jenő dr. aradi egyházi felügyelő és Guld Emil aradi másodfel- ügyelő vezetésével az aradi, olari-gyula- varsándi és satunou-i-simonyifalvai evangélikus egyházközségek küldöttei. Fogadtatásukra a pályaudvaron megje-

lentek Schemmel Viktor lelkész, Wach- mann Alvin dr. egyházfelügyelő, Dóczy Árpád egyházközségi másodfelügyelő, Bolgár Pál egyházdöntnök és Schuller Gusztáv egyháztanácsos.

A közgyűlést megelőzően, délelőtt 9 órakor tartotta meg az arad-bánsági evangélikus egyházmegye számvevőszé- ke Essig József olari-fazekasvarsándi lelkész és Dóczy Árpád timișoarai-te- mesvári tanszergyáros, számvevőszé- gi elnökök vezetésével, gyűlést.

Argay György szuperintendens igehirdetése

Délelőtt 10 órakor a gyűlés valami- nyi résztvevője az evangélikus templom- ba vonult s a timișoarai-temesvári egy- házközség számos hívének jelenlétében istentiszteleten vett részt. Az istentisz- telet keretében Argay György szuper- intendens nagyszabású beszédet mon- dott. A főpásztor gondolatokban gazdag s az egyház hivatalos vezetőinek irányt- mutató, hitet építő igehirdetését a szent- ígérekre építette fel: „Nem a félelemnek lelkét adta nekünk az Isten; hanem erő- nek, szeretetnek és józanságnak lelkét. Ne szegyd a mi Urunk bizonyágtéte- lét, hanem együtt szunekj Istennek ha- talma szerint az evangéliumért.”

Megállapította a püspök, hogy az evangélium, mint a Krisztusról szóló bi- zonyágtétel, minden idők embere szá-

mára időszertű és idővességet szerző. Az evangélium minden muló világnézeti harcban tal mindig meg fogja tartani a maga értékét és jelentőségét. Mert nem gyarló emberi eigondolás, hanem az Isten akaratának kinyilatkoztatása és szeretetének megbizonyítása egy bün- bocsánatot kereső világ számára.

A főpásztori igehirdetés a továbbiak- ban buzdítást adott az önfeláldozásra s a csüggedéstől óvta az egyházi vezetö- ket.

Kogler Károly satunou-i-simonyifalvi lelkész-tanító mondott ezután, a büntöl s a lélek betegségből megváltás és az isteni bünbocsánat hirdetésével, urva- csorai beszédet, majd Argay György szuperintendenssel együtt kiszöleáltatta az Ur szent vacsoráját a gyűlés lelkései

és világi résztvevőinek, valamint a timișoarai-temesvári gyülekezet híveinek.

A gyülekezeti istentisztelet keretét „Ne csüggdj el kicsiny sereg” és az „Erős vár a mi Istenünk” című egyházi korolok képezték, amelyeket Guggen- berger Kornád kántor kísért művész- orgonajátékával.

A közgyűlés

Istentisztelet után folyt le, az egy- házi tanácssteremben, az egyházmegyei közgyűlés Poniczky László főesperes, sannaicolau-marei-nagyszentmildósi lei- kész és Takács Andor dr. ügyvéd, egy- házmegyei főfelügyelő elnökletével. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésé- re Essig József és Denes Béla lelkésze- ket, valamint Palágyi Jenő dr. aradi és Wachsmann Alvin dr. timișoarai-teme- svári egyházfelügyelőt kérték fel. A köz- gyűlés megnyitása, a közgyűlési tagok igazolása s az előző egyházmegyei köz- közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után Takács Andor dr. egyházmegyei felügyelő mondott megnyitó beszédet s hithűségre, kitartásra, áldozatkész- ségre s az evangélikus egyház ügyéért való bátor és félelemnélküli kiállásra buzdította a megjelenteket. Kérte a gyű- lés résztvevőit, hogy bízzak az evangéli- kus egyház jövőndő sorsát a jó Isten megsegítő kegyelmére.

Poniczky László főesperes olvasta fel ezután az 1941—42. egyházközigaz- gatási évről szóló esperesi jelentését. Az alapos és részletes jelentés vezér- gondolatát az evangélikus ifjúsági ne- velőmunka s ezen ifjúság vallásérkelet nevelésének égető és sorsdöntő kérdései adták. Beszámolt a jelentés az egyhá- zmegye népmozgalmi és vagyoniügyi kér- déseiről és egyuttal gazdag átmutatáso- kat és indításokat adott.

Purgly László beszéde

Purgly László egyházkerületi felügye- lő a kicsiny, de fajához és evangélikus egyházához mindenkor hű finn nemzet példájára hivatkozva buzdította az egy- ház hivatalos vezetőit a népi és egyházi hagyományokhoz való hűségre és a sze- retetre, amely a festvényi összetartozan- dóságról tesz tanubizonyosságot.

Dóczy Árpád, az egyházmegye egy- házának, valamint az egyházmegyének 1941—42. és 1942—43. évi zárszámadá- sait s a költségvetéseket terjesztette be. Az ifjúsági munka megszervezése, a belmisszió és a lelkipásztorok körébe vágó reformok megtárgyalása után a közgyűlés Essig József és Dóczy Árpád személyében megválasztotta az egyhá- zkerületi közgyűlésre való üldöztöt. A főesperes imájával és a esperességi felügyelő zárószavaival ért véget a köz- gyűlés.

A gyűlés tagjai ezután közbén ebéden vettek részt. Az ebéden Wachsmann Al- vin dr. egyházfelügyelő meglepő szerettel üdvözölte az egyházkerület és esperes- ség elnökségét, valamint az egyházmeg- ye lelkészi és világi küldötteit. A közös ebéd megrendezésében a timișoarai-te- mesvári egyház elnökségének Schuller Gusztáv egyháztanácsos szegkedett. Az ebéd befejeztével a püspök és a küldö- tek elúztak Timișoara-Temesvárról.

Bombázni fogják-e Rómát?

XII. Pius pápa: Az egyetemes értékek pusztulását mindenkép meg kell akadályozni!

— Bombázni fogják-e az angolszázok Rómát? Ez a kérdés ujabban élén- ken foglalkoztatja mindkét hadviselő fél közvéleményét. Ismeretes ebben a kér- désben a Vatikán közbenjárása is. XII. Pius pápa Spellman newyorki érsek va- tikáni látogatásakor rámutatott azokra a súlyos következményekre, melyeket az örök város bombázása előidézne. A mérhetetlen kár, melyet a művészi értékek, emlékművek, ősi templomok pusztulása jelentene, helyrehozhatatlan vesztesé- get jelentene az összenberiség számára. Ez egyetemes értékek pusztulását min- denkép meg kell akadályozni. XII. Pius egybéknt kijelentette, hogy Rómában marad, bármily súlyosan is támadnák az örök várost. Ebben a vonatkozásban figyelmet kelteit az a tény, hogy Osborne vatikáni angol követtel a pápa né- hany nappal ezelőtt hosszasan tanácskozott.

Az olasz kormány álláspontját híven tükrözi a római sajtó. „Róma bom- bázásával sem lehet megfélemlíteni az olaszokat” — mondják illetékes helyen, a Popolo di Roma pedig annak a meggyőződésnek ad kifejezést, hogy az örök vá- ros lakossága ugyanazzal a hősiés lelkiülettel fogadná az ily támadásokat, mint a többi olasz városok lakossága.

Eden nyilatkozata az alsóházban

Amszterdam. (Rador). A né- met távirati iroda, a DNE, jelenti:

A brit hírközvetítő szolgálat közlése szerint Eden külügyminiszter szerdán az angol alsóházban kijelentette, hogy ha a háboru alakulása folyamán „he- lyenvalónak látszik”, az angolok nem haboznak Rómát oly hevesseggel bombázni, amennyire csak lehetséges.

ERŐS LEGVÉDELMI KÉSZÜLTÉG RÓMÁBAN ÉS KÖRZETÉBEN

Róma. Az olasz lapok behatóan fog- lalkoznak a brit lapok cikkeivel és egyes angol személyiségek nyilatkozataival, melyek Róma bombázásának lehetőségé- ről szólnak. „Róma lakosságát nem lepné meg egy ily támadás, melyet az angol lapok katonai célpontok támadá-

sa címén javasolnak” — írja a Popolo di Roma.

Az olasz sajtó rámutat azokra a vé- delmi intézkedésekre, melyeket Róma esetleges bombázásának megakadályo- zására foganatosítottak. Az olasz fővá- rosban és körzetében rendkívül erős a légvédelmi késziltég.

Azokra a veszélyekre vonatkozóan, melyekkel Róma bombázása járhat, a legérdekesebb az illetékes műszaki tén- yezők megállapítása, mely szerint már egy tíz kilométeres távolságból végbem- enő, erősebb bombázás is annyira megrázkódtatná a Szent Péter templom kupoláját, hogy annak beomlásától kel- lene tartani.

pás zöld és vörös márványoszlopok! Ez a százszor szent hely is a láthatatlan Rómához tartozik. Csak én látom, his- zen otthon vagyok itten. Ebben a nagy csarnokban élték le életük javát az ókori Róma tiszteletreméltó apái és csak ünnepeles alkalmakkor távoztak rövid időre a kolostorból, vagy ha a főszo- mszédságban levő kis Vesta-templomba szölitotta őket szolgálatuk, a szent tűz szítása és gondozása. Milyen gyönyörű és elmulhatatlan szimbólum! Vajjon nem volna-e ma is mindennél fontosabb foglalkozás: ápolni és szítani a szent tü- zeket, nehogy kialudjanak a dúló ferge- tegben?

Itt üldögélek a szürke és vigasztalan

ég alatt és látom a hallgatag szűzet, a facta virgo-t, amint megindul mécesé- vel a fakó éjtszakában, hogy felszítsa a kis templomban a hamvadó tüzet. Szerzetes társnői mélyen alszanak cel- láikban az emeleten a földszinti helyisé- gek nappali zakatolása is elcsendesedett, itt voltak a kamrák, konyhák, ruhatá- rak, irodák és egyéb raktlarak. Beteges és lamyha holdfény szűrődik be az osz- lopesarnok nyitott tetején és a szűz meg mint fehére kísértet s csak én lát- tom őt. Elhalad a csarnok oszlopsora előtt és áhítatos pillantást vet a régi, híres fejedelemasszonyok képmásaira: Numisia Maximilia, Terentia Flavola, Flavia Publica, Terentia Rufilia, — ol-

vassa a tiszteletreméltó neveket s meg- hatottan idézi a nagy papnők emlékét. Az eső halkán paskolja a csarnok három mendencéjének vizitükrét, felrezenek a képzelet mélysegeiből és látom, hogy a jól ismert fejedelemasszony-szobrok nincsenek sehol. Ugy, tehát ők is el- hagyták kolostorukat és sötét pince mélyén gubbasztanak. De a láthatatlan szűzek ott is Rómáért imádkoznak.

Üres talapatok a szürke ég alatt, a halott kolostor csarnokában. De a víz- mendencék szélén ebben a nyirkos időben, piros futórözsák harangoznak a szép idő elé és lángoló szirmaik mintha azt mondanák: a tüznek nem szabad ki- aludnia! (r. j.)

A fejem története

A fejemről már egyszer írtam valamit, amikor a feleségem agyagból megmintázta. Most arról akarok írni, hogyan jutott el a braszovi-brassói kiállításig és ott mi történt vele.

Mielőtt gipszbe öntötték volna, a feleségem minden oldalról ellenőrizte, hogy nincs-e valami igazítani való rajta. A szemem körül lévő szarkalábakból néhányat eltüntetett, hogy pár évvel fiatalabb legyek s a homlokomon lévő ereket is simított kisse, meri indulatosnak látszotam.

Az öntés jól sikerült. Hőfehéren jöttem újra a világra sfinaszzerű mosolylyal a szájam szélén, amit eddig az agyaggon nem vetünk észre. A feleségemnek azonban hőfehér lényem sehogys sem iatszett és elhatározta, hogy le fog barizítani. A pajnázás után sokkal komolyabban hatottam, férjui mivoltomhoz is jobban illet az égeteti barna, csak a mosolyom leti tiokzatosabb. Így indultam el a halhatatlanság felé.

Az indulás előtt a szobrot gondosan egy kis ládába tettük. Barátom tanácsára — aki segített a csomagolásnál — az ölembre kellett vinnem a ládát, mint valami tojással telt kosarat, hogy a kocsiban és az átszállásnál baja ne történjen az uton. A vonaton rengetegen utaztak, nem volt hely s így, egy időn túl, kénytelen voltam a ládára, vagyis a fejemre ülni. Az egyik átszállásnál valaki megélelt, a láda nekiütődött a cagon oldalának s én azonnal tudtam, hogy a szobornak baja esett. Mikor kibontottuk a ládát, a talapatnak az egyik sarka le volt törve.

Igy nem lehet kiállítani — szegeste le Gyuri, a barátom, akinél ideiglenesen megszálltam s aki szakértő volt ezen a téren, mert fél életét a szobrászok között töltötte.

A talapat különben is igen nagy, nyomja a fejet és így le fogjuk róla vágni.

Fürészt, fogót és egyéb szerszámokat hozott elő s nekem fognom kellett a saját fejemet, hogy Gyuri megszabadítsa azt, a nem arisztokratikus ható törzsemtől. A műtét alig két percig tartott. A tenyeremen tartottam a levágott fejemet, mint valamikor Salome a Keresztelő Szent Jánosét.

Most egy új és sokkal kisebb talapra fogjuk tenni — mondta Gyuri — s azzal lyukakat kezdett fúrni és végni a fejembe a nyakamon keresztül. A műtétnek ez volt a veszélyesebb része. Csak úgy ömlött a verejték az arcomon s határozottan fájt a szoborba beültött hosszú, acél szeg, amely valahol az enstach cső és a kis agyam között nyomhatott kegyetlenül.

Igy már nyugodtan kiállítható — jelentette ki Gyuri, — amikor rendbe tettük a szobrot s azzal emberfej magasságban egy oszlopra helyeztük a teremben, amely kisse bizonytalanul állt a padlón.

A fejem különben nagyon jól hatott így. A két ablakon beáramló fény vigan ugrándozott rajta, határozottan jókedvű volt, csak én nem tudtam könnyen megbarátkozni azzal, hogy szegyet ütöttek a fejembe.

Közeleltem a megnyitás előtt, az egyik rendező így szólt hozzám:

Ha akarod, hogy ez a rengeteg ember, amely itt szorong a folyósón, le ne verje a fejedet az oszlopról, tanácsolom, álljál mellé és el ne mozdulj onnan!

Igy kerültem a közönség elé két példányban. Ha valaki túl közel jött, az ujjaimat széjjelherjesztettem az oszlop körül, mint a koldó a szárnyait és úgy védelmeztem a szobrot. A kor már fárasztó és unalmas kezdett lenni az őrtűlés, magára hagytam a fejemet s ki-vergődve valahogy a teremből, kiültem a folyósóra.

Egyszer aztán az történt, hogy hangos puffandó vágtat bele a tömeg zajába, balra meglokkhette az oszlopot s a szobor leesett a földre. Sírí csend lett. So-

Julius 3, szombat
R. k.: Szent pápák
Protestáns: Körn
Ortodox: Anatol.

laphelje: 4 6 7 p
Nappalyuga: 20 óra
nappal hossza:
15 óra és 53 perc.

A Déli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timișoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: 1, Piața Brațianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszámolások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

kan elsápadtak, majd sóhajok és vigasztaló szavak kezdtek szállodogni a feleségem felé s egy kis, barna leánykának a szemében könnyeket láttam, amint szomoruan nézgette a kezéim között lévő megsérült fejemet.

Szerencse, hogy az élő nem törött el — szölt valak; tréján — amire felszabadult a tömeg a szorongás alól és megnyugodva nézgettek reám az emberek.

Másnap kijavítottuk a sérült helyeket és én újra visszakerültem az oszlopra javított kiadásban, de már jól odakötve, nehogy letaláljanak: újból verni.

Nem is látszik a helye a sérülésnek — mondták sokan.

Egy hete muly el azóta, hogy helyre hoztuk a fejemet. Mindenki napirendre térj már az eset fölött, a feleségem is megnyugodott, csak engem bán; még a dolog, mert érzem, hogy nem valami dicséretes egy asszonyra nézve, ha fejére esett férje van, ahelyett, hogy talpra esett lenne.

D. VASS ALBERT

Templomi bucsu. A timișoara-temesvári érsekvárosi római katolikus plébániatemplomban július 4-én, vasárnap, tartják meg a Jézus szent szíve ünnepére eső templomi bucsut. Az innepi nagymise délelőtt kilenc órakor lesz. Ezenkívül feltizenegyor és feltizenket-tókor is tartanak egy-egy misét.

Az Olasz Kulturintézet timișoara-temesvári fiokja közli, hogy július 1. és szeptember 1. között az intézet olvasó termét és köleskönyvtárát az innepnapok kivételével délelőtt 11 és 1 óra és délután 5 és 7 óra között tartják nyitva.

A rendőrhatalóság megkezdte a légvédelmi óvó intézkedések ellenőrzését. A timișoara-temesvári rendőrkvesztura felhívja a háztulajdonosokat és házfelügyelőket, hogy a nagy nyilvános helyiségekre és bérházakra vonatkozó légvédelmi rendelkezéseket hajtsák végre. Az óvóhelyek létesítése és a szükséges eszközökkel való felszerelése, valamint az óvóhelyeknek az utcai járókelők rendelkezésére való bocsátása törvény alapján kötelező. Mindezeket a rendelkezéseket szigorúan be kell tartani. A rendőrhatalóság július 5-én megkezdte az óvóhelyek ellenőrzését és felhívja az érdekelteket, hogy e napig mindenben feleljenek meg a légvédelmi rendelkezéseknek.

Aradi szabotázbírósi ítéletek. Az aradi szabotázbírósg legutóbb a következő ítéleteket hozta: Ardelean Florita, Dreucea Florita és Stana Stefan Pancota-pankotai lakosok kilonkint 150 lejért cukrot vásároltak azzal a céllal, hogy drágábban eladják. A bíróság Dreucea Floritát felmentette, két társát pedig egy-egy havi munkatáborra ítélte.

Vormittag Rozália Glogovat-óthalmi lakost hat hónapra munkatáborba utalta a bíróság árúrágitás miatt, de a büntetés végrehajtását próbaidőre felfüggesztette. — Ugyanok felfüggesztette a bíróság Igna F. Hunodoara-vajdalonkint hunyadi lakos büntetésének végrehajtását. — A szabotázbírósg Ignat egy hónapi munkatáborba utalta, mert lisztet vásárolt kilonkint 180 lejért.

Talált tárgyak. Timișoara-temesvárott találtak egy arany karórát, arany fülbevalót s egy pár férfi-bőrkesztyűt. A talált tárgyakat igazolt tulajdonosuk átveheti a rendőrkvesztura 15. számú hivatalában.

Befőzési cukrot utaltak ki a főváros lakosságának. Bucurestiből jelentik: A közellátási államtitkárság közölte, hogy Bucuresti lakossága számára befőzési cukrot utalnak ki. A főváros lakossága fejenkint egy kiló kilon cukrot kap befőzés céljára. A zsidó fogyasztónak félkiló cukrot utalnak ki. Timișoara-Temesvár városa, mint ismeretes, előterjesztéssel élt a lakosságnak befőzési cukorral való ellátására. Az előterjesztés elintézését most várják.

Az ingatlanönyvek ellenőrzése Sibiu-Nagyszegben. A rendőrprefektura tisztviselői megkezdtek az ingatlan könyvek ellenőrzését. E végből a megbízott ellenőrök naponta délelőtt 8 és 13. délután pedig 6 és 8 óra között végigjárják a házakat az ingatlanönyveknek a helyszínen való ellenőrzése céljából. Mindenki köteles a kívánt adatokat bemondani és igazolni. Ahelyik lakó a jelzett időpontban nincsen odahaza, az a magára és házanépére vonatkozó adatokat a ház valamely más lakójánál hagyja.

Tisztgyárak kötelezettsége. (Bucuresti). A hivatalos lap 143. számában megjelent ár-kormánybiztossági rendelet a tisztgyárak kötelezettségéről intézkedő 1942 szeptember 19-i 219. számú rendeletnek hatályon kívül helyezésével egyidejűleg arra kötelezi a gyárakat, hogy árlistáikat legkésőbb szeptember 1-ig nyújtsák be a kormánybiztosságnak láttamozásra. Az árlista betherjesztésekor azt is közölik, hogy lisztükségletüket ugyanabból a helységről szerzik-e be ahol a gyár van.

Finnek hazatelepítés: Helsinki. A finn kormány elhatározta, hogy a Leningrád körzetében levő Inkei tartományból hazatelepíti az ott lakó fineket, akiknek ősei az 1600-as években vándoroltak ki oda. A hazatelepítés csoportonkint történik; először egy ideiglenes táborba, onnan pedig családonkint vizslik a finnek tanyákra és ipartelepekre.

Uj ára van a Carmol nevű bedörzsoló szernek. (Bucuresti). A hivatalos lap június 26-i 146. számában megjelent ár-kormánybiztossági rendelettel a Carmol nevű bedörzsoló szernre új árat állapítottak meg. E szerint kisüveg ára kiesnyben az egész ország területén 96 lej, a nagy üveg 174 lej. Az árban az 5 százalékos rendkívüli illeték kivételével minden illeték és adó, az egészségügyi bélyeg, az üveg ára, a szállítási költség és a kiskereskedő haszna benne van.

Az osztálysorsjáték ötödik osztálya utolsó napi húzásának eredménye. (Bucuresti). Az osztálysorsjáték ötödik osztályának utolsó napi húzásán a következő számok nyertek nagyobb összegeket: 396.000 lej: 71.132; 60.000 lej: 29.723; 50.000 lej: 7154, 49.563; 40.000 lej: 49.462, 79.553, 70.456; 25.000 lej: 68.751, 61.871, 42.656, 63.914, 47.727, 60.416, 60.984; a 20.000 000 lejes jutalmat husz, egyenkint egy millió lejes összegben a 33.369, 75.957, 5697, 9351, 53.233, 22.635, 10.057, 71.543, 12.566, 1848, 20.890, 10.808, 17.960, 34.900, 5906, 28.556, 14.929, 28.215, 63.694, 14.518 számú sorsjegy nyerte. A felsoroltakon kívül még több sorsjegyet húztak ki egyenkint 20.000 lej, 15.000 lej, 12.000 lej és 8000 lej nyeresémmel. Számhíbakért felelősséget nem vállalunk.

Öngyilkos aggastyán. Jimbolia-Zsombolyán Gimus Stefan 76 éves öreg ember felakasztotta magát és meghalt. Tették oka ismeretlen.

Korlátozták a gyurható anyagok felhasználását

Bucuresti. Az ipariügyi kereskedelmi és bányaiügyi államtitkárságnak a hivatalos lap 142. számában megjelent rendelete egyrészt feloldja a zárolás alá a gyurható anyagokat (celuloid, trolbakelit stb.), másrészt az ezekből anyagokból készíthető cikkek felsorolására nézve kiadott előbbi rendelkezést módosítja.

Az államtitkárság rendelete külön felsorolja, hogy mely anyagok készíthető ezentul celluloidból és trolból s mely cikkek nem állíthatók elő bakelitből.

A mügyanta alapu festékek felhasználása tekintetében hozott korlátozósc szerint az ilyen festékek nem használhatók épületek és ezek belsejének, valamint butoroknak a bevonására, Vasacél- és más fémépítményeknél a mügyanta alapu festéket csak egy alajszinre és egy fedőszinre lehet használni.

Adományok. Bíró Antalné a Magyar Népközösg szegényeinek 10 Szent Antal nevében ismeretlen a ny közösgégi hadjártnak 300 és T. A. I. Szent Antal nevében a népközösgégi hadjártnak 2000 lejt adományozott. Magyar Népközösg irodájában.

Halálozás. Steiner Ignác, a Timsoarai Bank és Kereskedelmi Részvény társaság volt pénztárosa, 66 éves korában elhunyt. Gyászolja mélyen sujtó özvegye, leánya, veje és kiterjedt rokonsága. Temetés pénteken, július 2-án, délután 3 órakor lesz a timsoarai belvárosi temető halottasházában.

Értesítés. „Ajutorul” Hitelszövetkezet tisztelettel értesíti t. tagjait, hogy hivatalos órát d. e. 8--2-ig tart.

Házasság. Cristea Kató. Arad és Csiszár Ödön, Brasov, július hó 1-én csiszártótkön, Aradon házasságot kötötek. (Minden külön értesítés helyett).

Orvosj hírek. Dr. Costa szülész és nőorvos újból rendel Aradon, Bulev Iragalina 12. szám alatt, 12-től 1-ig és délután 4-től 5-ig. Telefon: 21-12. Dr. Pirée Ferenc, a sebesézt és a sebesézt urologia szakorvosa, visszatért és újbó rendel a lakásán, Arad, Mircea Banescu-utca 2/a alatt és a német kórházban Josif Vulean-utca 8. szám alatt.

Köszönetnyilvánítások. Mindazoknak, kik felejtethetetlen leányunk, Kovács Ilonka temetésén megjelentek, részvénynyilvánításukkal fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk igaz köszönetet. Különös köszönettel adózunk a timsoarai Bozsák-cég alkalmazottainak, a temetésen való megjelenésükért és a koszorúért. A gyászoló család. — Köszönetünk mindazoknak a barátainknak és ismerőseinknek, akik szeretettel leányunknak ravatálát virágok díszítették és mindazoknak, akik utolsó útjára kísérték. A gyászoló Rosenberg-család.

Mozik műsora. Július 2, péntek: Arad: Aro: „A velencei höhér” (Gustav Diesel, Ransano Brazzi, Paola Barbara), Corso: „A hölgy szeszélyes” (Danielle Darieux), Forum: „A házasság sztrájkja” (Hei Finkeneller, Paul Richard, Erika v. Tellmann, Oscar Sima), Urania: „Szertefoszlott álmok” (Hans Rühmann, Herta Feiler). — Timișoara-Temesvár: Apollo: „Hét év szerencse” (Hans Moser, Theo Lingen, Hannelora Schroth, Rolf Albach-Retty), Capitol: „Violanta” (Anneliese Reinhold, Richard Häser), Corso: „A navarraj királyfi” (Else Merlin, Gino Cervi, Clara Calamai), Thalia: „Házassági hadgyakorlat” (Jole Valori, Antonio Gardusio, Clara Calamai).

Ügyletes gyógyszerértékek. Július 2. péntek: Arad: Stauble (Regina Maria-ut 8), Niedermayer (Sft. Sava-tér). — Timișoara-Temesvár. Belváros: Salvator (Regele Ferdinand-ut 3), Gyárváros: Meisner (Petru Maior-tér 2), Ersebetváros: Cristea (Lahovary-tér 1), Józsefváros: Csillag (Dragalina-tér 9), Mehala: Chioreanu, — Fratelia-Ujkisoda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Eremici.

A német önkéntesek első vonata a Bánságból elindult Németországba

Timisoara-Temesvár. A német SS-alkulatokba besorozott erdélyi német önkénteseknek Németországba való elindulása után most a Bánságból is elindult a német önkéntesek első szállítónovata. A „Neueste Nachrichten” című német lap jelentése szerint a bánsági német önkénteseknek ez az első menetalkulata szerdán indult el Dettartól. Negyvenöt vasuti kocsiból állt a szerelvény, amelyet 1300 bánsági német önkéntes elszállításként jelöltek ki. A távozókat szerdán délután Dettán ünnepélyesen elbucsuztatták. Megjelent Schmidt Andreas is, a romániai német népcsoport vezetője, aki a besorozottakhoz az ünnepség keretében beszédet intézett. A népcsoportvezető hangsúlyozta, hogy a német ifjúság és ezzel a romániai német népcsoport történelmi lépést tett és ezeknek az ifjaknak jelentkezővel készsége bizonyítja, hogy legfőbb értékeit veti latba a házáért és a családjáért, hogy ezzel megvédje hazáját és Nagynémetországot. A Timisoara-Temesvártól az esti órákban elvonuló önkéntesek vonatát zeneszó mellett ünnepélyesen fogadták. A vonat Timisoara-Temesvárról csakhamar tovább indult Németországba.

Katonai könyvecskék láttamozása

A timistorontali-temesvartól megyei katonai területi parancsnokság részéről elrendelt jelentkezések, illetve az 1916—1941. évfolyambeli hadkötelesek katonai könyvecskéjének láttamozása a következő sorrendben történik:

Lipova-Lippán jelentkeznek: Julius 10-én Belotini-Beletháza, Chelmac-Maroseperjes, Patars-Marospetres és Varnita-Mészdorgos, 11-én Dorgos és Ususau-Marosaszó, 12-én és 13-án Lipova-Lippa (az első napon az 1916—1928. évf., a második napon az 1929—1941 évfolyambeliek), július 14-én Labasinti-Lábas, Sistarovat-Sistaróc és Crivobara-Krimárvára, 15-én Cusveda-Temeskövesd és Vizma, 16-án Chizdia-Kisgye, 17-én Cheches-Lippakékes és Secas-Temesvárszék hadköteles férfiai. Recas-Temesvárszékán jelentkeznek: Julius 18-án Tes-Tésalu, 19-én Hodos-Temesváros, Lucaret-Lukácskő és Brestovat-Aga, 20-án Panlova-Panyó. Babsa és Hisias-Hosszuág, 21-én Susanovat-Szilák és Ghizela-Gizellafalva, 22-én Belinti-Belence és Chisatau-Kiszetó, 23-án Iosifalau-Ujjözseffalva, 24-én Budinti-Budinc, Ictar-Ictár, Topolavatul-mare-Nagytopoly és Topolavatul-mie-Kistopoly, 25-én Cralovat-Temeskirályfalva, Petrovaselo-Péterfalva és Sustra, 26-án Stanciova-Sztancsofalva és C. Hotar, 27-én Bazos-Bákos, Albina és Col. Brad, 28-án Bucovat-Bükfalva és Izvin-Oszény, 29-én és 30-án Recas-Temesvárszék hadköteles férfiai, Buzias-Buziasfürdő jelentkeznek: Julius 31-én Ohaba-Temesforrás és Ficatar-Feketeó, augusztus 1-én és 2-án Dragoesti-Drágonfalva és Hitias-Hattyas, 3-án Siarsig-Színérszeg, Capat-Keped és Racovita-Rakovica, 4-én Sacosul-mare-Magyar-izások, 5-én Silagiu-Szilás, 6-án Bacova-Bakovár, 7-én Buzias-Buziasfürdő, 8-án Blajova-Balászd, Duboz-Temesdoboz, Vujoava-Temesvukóvár és Cadar-Kádár, 9-én Nitichidorf-Niczkyfalva és Ovesti-Ötvösd, 10-én Tormac-Végvár, 11-én Sarbova-Szibó és Dragsina-Temesfalva, 12-én Cheveresul-mare-Nagykövérés és Icloda-Iklód, augusztus 13-án pedig Unip-Temesujnép, Ulfue-Temesujlak és Sacosul-Tures-Törk-szákos hadköteles férfiai. (Befejező közlemény).

Szűzvizgyári munkásnő
kocsikat és kisautó kihordót szononnal felfogad az Egyesült Szűzvizgyárak R. T., Ara 1, Epi-copiei-utca, 16

Losott kovácsszén, paradicsomkaró
kapnató FOCUS-falepen, Arad, Stefan cel Mare-ter, 10. - Távbeszélő: 14-91

Ismét előtérben az arab egyesülés gondolata

Abdallah, a régi arab Hsemita-dinasztia sarja és Transzjordánia emirje, aki az utolsó 25 év folyamán mint a közeli politikának egyik legszámottevőbb tényezője, már éppen eleget beszéltetett magáról, ismét váratlan lépéssel lepte meg a világ közvéleményét. Ő, aki eddig az angol diplomácia legmegbízhatóbb közeli segítő-társának hírében állott, most egy felhívásban Libanon, Transzjordánia és Irak bevadásával egy nagyszir állam megalakítását követeli.

Ez a terv tulajdonképpen a Foreigne egyik régi elgondolásának felújítását jelenti, mely annak idején az első világháború után főképpen a francia ellenállásnak bukkott meg. Abdallah emir tervét az iraki dinasztia ösztönzésére az iraki trónutódlás kérdésében a legutóbb törvénybeiktatott alkotmánymódosítás is támogatja. Irak királya a hat éves második Feisal gyenge és előrehaladott tüdőbajban szenvedő gyermek, akinek utódja az új alkotmány értelmében Abdallah emir, a Hsemita-család legidősebb tagja lesz.

Abdallah javaslatának indító okait egyelőre még homály fedi: a jelen pillanatban még nem lehet tisztán látni, hogy vajjon önálló kezdeményezésből cselekedett, vagy pedig angol kivánságok tolmáca-e. Multja mindenesetre amelletől szól, hogy az utóbbi lehetőséggel is komolyan számolni kell.

Abdallah emir 1921-ben lépett fel a nemzetközi politika színpadára. Amikor Feisal, a világháborúban Lawrence ezredes szövetségese és később Irak királya, Damaszkuszba bevonult, hogy megalakítsa az angoloktól megígért arab államot, az 1916-ban kötött Sykes-Picot-egyezményre való hivatkozással, mely nekik is odaígérte ugyanazt a területet, — a franciák részéről elszánt ellenállásra talált. Hogy szorongatott helyzetbe került testvérét megsegítse, Abdallah Arabiában csapatokat gyűjtött és megindult Damaszkusz felé. Az angolok azonban utójában feltartóztatták és tárgyalásokra hívták Jeruzsálembe, ahol kártyalásul felajánlották neki Transzjordánia emirségét. Abdallah, aki ugylátszik nem örökölte atyja, Huszein serif nagyvárágását, hamar megalkudott a helyzettel és az eredetileg a palesztinai mandátumhoz tartozó Transzjordániát könnyű szívvel lemondott eredeti terveiről.

A népszövetségi határozatoknak ez az ühatalmu megsértése akkoriban nagyon jól beillett az angol tervekbe. Londonnak érdekében állott, hogy a civilizált Palesztina és a harcias nomádoktól lakott sivatag között ütköző-állapot teremtsen és 1926-ban megkötött szerződésben hivatalosan is elismerte Transzjordánia szuverenitását, egyúttal azonban Fekete-pasa személyében az emir mellé angol tanácsadót állított. Nem kell külön mondanunk, hogy a valóságos kormányhatalmat nem Abdallah emir, hanem az angol tanácsadó gyakorolta. 1933-ban, közvetlenül a második világháború kitörése előtt Abdallah emir az angoloktól saját nemzeti hadsereg alakítására is felhatalmazást kapott.

Abdallah tehát politikai multjának tanúsága szerint értette a módját, hogy az an-

gelokban bizalmat keltsen önmaga iránt, ugyanakkor arra is vigyázott, hogy lehetőleg a háttérben maradjon, úgyhogy azt a tekintélyt, mely az arab világban mint hasamita-fejedelmek és a próféták utódjának kijár neki, közismert angolbarátsága ellenére sem veszítette el teljesen. Ez a magyarázata, hogy valahányszor csak nehézségek bukkannak fel valamelyik arab államban, az ő neve is mindig előtérbe kerül: azonkívül, hogy legutóbb iraki trónkövetelőként lépett fel, nemrég szíriai trónjelöltként emlegettek.

Bizonyára nem egészen véletlen, hanem valószínűleg angol ösztönzésre történt, hogy a nagy arab egyesülés gondolata egyidejűleg Kairóban is felvetődött. Nahasz-pasa egyiptomi miniszterelnök Szaudi-Arábiával egyezményt kötött, melyben kötelezte magát, hogy egyiptomi költségre egyiptomi tanítókat küld Szaudi-Arábia iskoláiba, és felerészben a mekkai és medinai zarándokhelyek fenntartásának költségeit is magára vállalta. Abdul-Ilah, Irak régensének kairói látogatása további tárgyalásokra is alkalmat adott, melyeknek eredménye az arab együttműködés irásbeli tervezete lett, mely további megvitásra Bagdadba került. Ha most ezek szerint nyilvánvalóan Anglia jóakarata támogatásával — Eden egyik kijelentése szerint London rokonszenyvel üdvözi az arab szövetség gondolát — ismét felmerült az arab egyesülés régi álma, valószínűleg a régi világháború angol terv rejtőzik mögötte, lehetséges azonban, hogy ez alkalommal mások az indítóok. Bizonyos jelek arra mutatnak, hogy az angol kezdeményezést többek között az Egyesült Államok közeli politikai előtérésének megfokozására irányuló szándék magyarázza. Wadsworth és Kirk amerikai követek egyiptomi, illetőleg szaudi arabiai működése ugyanis nem mutat mindig teljes egyezést az angol politikai érdekekkel. A helyzetet tovább bonyolítja, hogy a közelmúltban az újabb időben a Szovjet is erőteljes felforgatómunkába kezdett. Moszkva nemrég Damaszkuszban „Szovjet Hírek” címmel külön újságot alapított, melynek anyagát kizárólag a „Tass” ügynökség szolgáltatja. Az újság arab nyelven jelenik meg és a mohamedánoknak a kommunista „ideálok” számára való megnyerésén fáradozik. Igaz ugyan, hogy az izlám és a bolsevizmus között áthidalhatatlan szakadék tátog, Moszkva azonban talán nem is reméli komolyan a mohamedánok „megértését”, hanem megelégszik azzal, hogy alkalmat teremtsen magának az angol és amerikai politikai játéka való beleszólásra. Mindenesetre nem lehet véletlen, hogy a közelmúltban angol csapatok főparancsnoka szükségességnek látta, hogy a szovjetlapnak a közelmúltban beszűjtött-esapatok kaszányaiba való behatárolását eltiltsa.

Ebben a megvilágításban éppenséggel nem mutatkozik lehetetlennek, hogy Nahasz-pasa és Abdallah emir fázadozása nem maradjon teljesen siker nélkül és a pánszovjet megalom újabb megteremtődik. A kérdés csak az, hogy a megoldás melyik félnek, az angoloknak, vagy araboknak fog-e több hasznot hozni. (MN)

Rádió

JULIUS 4. VASÁRNAP

BUCURESTI: 7.55 Hírek, reggeli hangverseny. 9.30 Istentisztelet közvetítése a pátriárkai székesegyházból. 12.45 Mezőgazdasági, kulturális és egyéb hírek. 13.20 Délutáni hangverseny. 13.45 Közlemények. 13.50 Hírek németül. 14. Hírek. 14.30 Hangverseny sebesülték részére. 15.30 Katonák üzenek. 16 A falu órája. 17 A Munka és Világosság intézmény műsora. 18 Nemzeti zene és dal. 18.30 Rádió-előfizetők kívánsághangversenye. 19 Román vidékek ismertetése. 19.40 Közlemények. 19.45 Hírek. 20 Színművelődés, felvonásokban hírek és sportesemények. 22.20 Szórakoztató zene. RADIO MOLDOVA 9.30 Istentisztelet

közvetítése. 13 Népekek. 13.30 Hírek. 13.45 Zenekar. 20 Előadás. 21 Hírek.

BUDAPEST I.: 8 Zene. 8.30 Hírek. 9 Görög katolikus istentisztelet. 10 Római katolikus egyházi ének és szentbeszéd. 11.15 Evangélikus istentisztelet. 12.55 Zenekar. 13.45 Hírek. 14 Hanglemezek. 15 Gazdasági előadás. 15.45 Táncclemezek. 16.30 Hírek. 17 Nóták. 17.50 Elbeszélés. 18.10 Hegedű. 18.35 Versek. 18.50 Hírek. 19 Olasz zene. 19.25 Csevegés. 19.40 Operatársulatok. 20.50 Hangképek sportról. 21.10 Filmadalok. 21.40 Hírek, sporteredmények. 22 Zenekar. 23.45 Hírek.

BUDAPEST II.: 9 Könnyű zene. 12.15 Kamarazene. 15 Zenekar. 15.45 Régi képek. 16.10 Dalkörök. 16.35 Közvetítés. 17 Azurkék ég alatt. 18.10 Előadás. 18.30 Carmen opera előadás.

NEURATH BIRODALMI VÉDNÖKÖT SS-FŐCSOPORTVEZETŐVÉ LÉPTETTE ELŐ. (Berlin). A Nemetközvetítő Sajtótudósító jelenti: Neurath Konstantin birodalmi miniszter, Csehszlovákia és Morvaország birodalmi védnökét és a titkos kormánytanács elnökét — mint a nemzeti szocialista párt hivatalos lapja közli — a Führer SS-főcsoportvezetővé léptette el. Báró Neurath a régi iskola egyik legismertebb német diplomatája. 1932—1938 között birodalmi külügyminiszter volt. 1938-ban a német titkos kormánytanács elnökévé, 1939-ben pedig a cseh-morva protektorátus védnökévé nevezték ki. Báró Neurath eddigi SS-csoportvezető volt. Egészségi okokból 1941 őse óta szabadságon tartózkodik.

VASUTI SZERENCSETLENSÉG A NÉMETORSZÁGI DORTMUNDBAN (Berlin). A dortmundi vasuti főpályaudvaron június 30-án vasuti szerencsetlenség történt. A szerencsetlenségnek az utasok között több halálos és sebesítő áldozata volt (Rador).

NAGY-TOKIÓ. (Tokió). A japán kormány a fővárost, amelynek lakossága immár felülmúlja a hét milliót, Nagy-Tokiónak nyilvánította. A város új főpolgármesterévé miniszteri rangban Shonan város — a volt Sainoan — főpolgármesterét nevezték ki. Nagy-Tokió főpolgármesterét a tenno királyadón foadta és személyesen iktatta be ezzel a hivatalba. Ezenben átadta neki a kinevezéséről szóló okmányt.

TIZENÖT ÚJ TELEFONVONAL ISZTANBUL ÉS ANKARA KÖZÖTT. (Zágráb). Isztanbuli hírek szerint befejezték Isztanbul és Ankara között 15 új telefonvonal lefektetésének munkálatait. Két héten belül a távbeszélő vonalak üzembhelyezésére számítanak.

MEGNYITOTTÁK SZEBASTZOPOL LEGNAGYOBB TEMPLOMÁT. Berlin. A német katonai hatóságok lehetővé tették, hogy Szebasztopol legnagyobb templomát újból megmésásk. A hívek sietve hozták el a templom szentképeit és ereklyetárgyait, amelyeket annak idején egy nagy sziklaba langban rejtettek el és megmentették a bolsevisták elől.

CSANGKAJSEKNE BRAZILIÁBAN. (Amszterdam). A brit hírközvetítő szolgálat közli, hogy Csangkajsek tábornagy felesége urban hazafelé a braziliai Natalban megszakította útját a rövid időt a városban töl. (DNB).

VICOMTEI RANGRA EMELTEK WAWELL TÁBORNAK INDIAI ALKIRÁLYT. (Amszterdam). A brit hírszolgálat jelenti, hogy Sir Archibald Wawell tábornok indiai alkirályi vicomte rangra emelték. (DNB).

EGYENRUHÁT KAPNAK A SZOVJET DIPLOMATAK. (Stockholm). A szovjet-kormány rendelete értelmében a Szovjetunió diplomatái egyenruhát kapnak, amelyet ünnepélyes alkalommal kell viselniük. Ezzel egyidőleg a külügyi népbiztosság valamennyi tisztviselője is közties egyenruhát hordani.

ELITÉLTÉK A SVAJCI KOMMUNISTÁK VEZETŐJÉT. Bern. (Rador.) A svájci kommunisták vezetőjét titokpolitikai tevékenység miatt újból elítélték, mert megkísérelte a felfoszort kommunista párt felállítását.

Apróhirdetések

HATSCHÉK-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Távbeszélő: 16-95. Házajánlatok. Összegek ezrekben. — 16.000: főtéri jövedelmű üzletes sarokbérház, külön raktárral. — 9500: belvárosi újjá alakított nagytelki, 15 lakásos. — 8500: korszerű bérvilla, főúton, villanegyedben. — 7000: üzl. 50-lakásos bérház. — 6000: főúti vendéglőház. — 5000: belv. üzl. sarokház 1 nagy-, több kislakás. — 4000: hatlakásos, nagykertes, üzletvezetőség. — 3500: magánház (beköltözhető) közép-nagy lakással, elő-, fűrdőszoba és passage, csempés mellékhelyiség, terraszok. — 3000: belvárosi bérház-rész. — 2500: megállóház új, 3-szobás, teljes kényelmű villa. — 1900: vasútnál üzl. sarokház 9 bérleménnyel. — 1500: kétlakásos, jövedelmű. — 1250: aradul-noui, kétlakásos, nagykerti. — 1150: belvárosi üzletes sarokház, pince, beépíthető homlokzat, több lakásos. — 650: szerb templomnál négylakásos. (540)

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő heverő és konyhaszékény eladó. Arad, Doamna Balasa-utca 128. (540)

ÖNÁLLÓ és kézi varróleányt alkalmazó állandó munkára, jó fizetéssel Ottilia-útszabóság, Arad, Metianu-u. 3. (515)

GEPESTZ alkalmaz azonnal kőfűrő-kompresszorhoz Fabrica de Var S. A. Barzava, Arad, Cicio Pop-u. 8. (516)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kizárólag férfinek vagy házaspárnak kiadó. Cim Restaurantul Pateoava, Arad. (517)

ARÓ-KERT Arad Telefon 24 45

Még csak 1 napig

A Velencei hóhéj

Szép idő esetén 9 óráig a kertben

Jön a legbajosabb oiasz vigjáték: PAOLA BARBARA

A helyettesítő szórakozók

FELFOGADOK erősebb fiút vagy embert, aki reggel korán kiskocsival a tejet behozná az állomásról. Kónya tejcsarnoka, Arad, Avram Iancu-ter 21. (518)

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő 2-ajtós jegszékény eladó. Arad, Doamna Balasa-utca 154. (519)

KOMBINÁLT szoba-butort vennék. Arad, Dr. Ratiu-utca 14. (520)

GAZDALKODASRA 2-szobás magánház kiadó, a Grivitei-úton. Cim: Csabai, Arad, Ghiba Birta-utca 44. (521)

KISEBB háztartás vezetését önállóan vállalja jobb fiatal nő (rendeletnek megfelelő) Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (522)

MALMOSOK figyelmébe! Hámozógépek köpenyét és darálókövek kiöntését rendeltetve, elsőrendű kivitelben készítjük. Gombár József, Arad, Mihai Viteazul-ter 16. (523)

CORSO-mozi, Arad Tel: 23 74. Előadások 3, 5, 7, 9 kor

Ma. — A francia filmgyártás dícsőre, a leghíresebb és legbajosabb európai filmszínésznő **Danielle Darrieux**

A hölgy szeszélyes
A francia szellem és humor filmje **Danielle Darrieux**

A hölgy szeszélyes
A francia elegancia filmje **Danielle Darrieux**

A hölgy szeszélyes
A francia könnyű zene filmje

limisoarai Temesvári CORSO-MOZI Előadások 3, 5, 7, 9-kor TELEFON: 38-95

Középkori lényűzés, ragyogó szépség, izgalmas kaland.

A navaikai királynő

pompás kerete. — A főszerepekben Elsa Merlin, Gino Cervi, Clara Calamai

AKKORDEON 80 B. regiszterrel (Tango II.), régi hegedű. kitünő állapotban lévő és villamosági tárgyak eladók. Arad, Stroescu-u. 24, I. emelet. (524)

MINDENES szobaleányt alkalmazok. Arad, Eminescu-utca 45. (525)

MÉRLEGEKÉPES könyvelő, ipari és kereskedelmi számításban szakember, óráknyvelést, szervezést, alkalmi elszámolásokat vállal. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4 alá kér. (526)

JÖMENETELŰ vegyeskereskedés, ártézikut mellett, betegség miatt sürgősen eladó. Bondor György, Chişinau-Criş. (524)

200 DARAB fajtiszta Angora-nyul. részben vagy egészen, tiszta új ketreccel együtt eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (508)

HAZAK, FÖLDEK, szőlők, malmok eladása, vétele, cseréje minden árfokozatban. Hatschek-ügynökség Arad, Carol-körút 17. Telefon: 16-95. (576)

MINDENES cselédeányt keres négytagu uricsalád jó fizetéssel, azonnalra. Timişoara III., Carpati-u. 9. (6-os villamos mentén, a vágóhídi megállóház). (5285)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba azonnal kiadó. Timişoara III., Brancoveanu-u. 9. I. emelet, 10. (4796)

FORUM-MOZI, ARAD Távbeszélő 2-10 Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.

Ma **Humorosan es eseményekben gazdag pompás vigjáték,**

A HÁZASSÁG SZTRÁJK

Heli Finkenzeiler - Paul Richter - Erika V. Teilmann - Oscar Sima

CIPESZÉKEK alkalmazunk jó fizetéssel. Gloria-cipőgyár, Arad, Cogălniceanu-u. 48. (528)

TISZTIVISELONOT alkalmaz lencia-yunda, Arad. (527)

ELCŐSERÉLNEM Mossótyi-telepen lévő nagy gyümölcseskerttel, narancs- és kék-szobás lakással házamat a földön nemzeti eszalati házzal, Erdétközi Proseusky, hőgyrodásznál, Arad. (529)

SZÖVCSZEK és 30-os szürke Dermata-cipő, jó állapotban, eladó. Arad, Blănduţei-u. 12. (530)

KERESEK kb. 100 hold körüli gazdaságot, részben művelésre a szültséges gazdasági felszerelésekkel, esetleg bérbe is. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu u. 4. (531)

ASZTALOSOK figyelmébe: Elsőrendű száraz panel-léc alkalmi áron eladó. Aradi evangélikus egyházközség. (532)

TAKARITÓNÓT reggel egy órai munkára, iroda-takarításra alkalmazunk. Jelentkezni: Carmen, Arad, Cicio Pop-utca 1. (541)

VESZÜNK bármilyen nyelvű könyvet, egész könyvtárakat. Dante, Timişoara, Carol-körút 5. Ha eladó könyve van, hívja fel az 52-79 távbeszélő számot, ahol a legmagasabb árat fizetik érte.

JOKARBAN lévő szürke férfiöltöny és magasszaru fekete férfi cipő eladó. Megtekinthető délelőtt Timişoara I., Regina Maria-körút 8, III. em. 8.

TISZTA SZOBÁT keresünk 70-éves uriaszony részére, teljes ellátással. Ajánlatokat Marosiné, Phöbus-cégnél, Timişoaran. Löffler-palotában továbbít. (4832)

KIFOGASTALAN spulnizót felfogadnak. Cim: Begatex, Timişoara IV., Gh. Brătianu-u. 6. (4831)

EGYEDULALLÓ NŐ, ki több évi gyakorlatlalt bir, házmesteri állást keres. Cime: Timişoara II., Negruzzi-u. 23. 8. ajtó. (4829)

KONYHÁT délelőtti használatra bérbevennék mielőbbre Timişoaran, a Belvárosban vagy a Mária-szobornál földszinten, vagy az első emeleten. Ajánlatokat „Kedvező” jelíge a timişoara kiadóhivatalba kérek. (4828)

URANIA újdonság-filmszínház, Arad Tel.: 12-32

Ma és a következő napokon: **„Szertefoszlott álmok”**

3, 5, 7, 9

ONC-híradó! Minden jegy után „ingyenes” szavazati szelvényt adunk! „Star”-verseny!

GYÖNYÖRŰ perzaszönyegek eladók. Megtekinthetők 11-től 3-ig, Arad, Eminescu-utca 35, emelet, 12. ajtó. (533)

NAGY, kétajtós jegszékény, jókarban lévő, eladó. Arad, Bolintineanu-utca 1. Távbeszélő: 22-15. (535)

NEMET bejegyzett ügynökség keres behozatali üzletek lebonyolítására közreműködő társat 200-300.000 lej tőkével. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (537)

120 KISHOLD jöminőségű szántóföld eladó Chişinau-Criş határában. Erdétközi Chişinau-Criş, 800 sz. alatt. (536)

ALKALMAZUNK felső-rész-készítő munkásnőket. „Doxa” cipőgyár, Numa Pompiliu-u. 82. (538)

KORSZERŰ kombinált szoba rekamiával eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (539)

HÁZELADÁS a központ és vasút mellett. Erdétközi: Arad, Alexandru Gavara-utca 21. (542)

GYERMEKSZERETŐ fiatal lány vállalná a délutáni órára gyermekek felügyeletét. Erdétközi: Arad, Doamna Balasa-utca 105. (543)

LEGFINOMABB ebéd-ellátás kapható házbán és házon kívül. Felvilágosítást Deutsch-né nyujt Timişoaran, 27-52 távbeszélő szám alatt. (4827)

TANONCOT felfogadnak. Ugyanott írógép eladó (amer.) Cim: A. Tóth, electro-technic. Timişoara IV., Fröbl-u. 36. (4826)

FELHALOSZÓBA, világoskék, olesón eladó. Cim: Timişoara II., Bontila-u. 16, 3. ajtó. (4825)

NEMET NYELV, irodalom, művészet-történet tanítását vállalom kezdők és haladók részére. Cim: Groszman Mangit, Timişoara III., Vladica Badescu-u. 11. Távbeszélő 19-64. (4824)

MINDENES leányt felfogadnak azonnalra. Ugyanott eladó tiszta libaszir. Timişoara IV., Brătianu-u. 33, Luiza-kifőző. (4823)

2- VAGY 3-SZOBÁS korszerű lakást. Lehetőleg a II. kerületben levőt, azonnalra keresek. Közvetítőket díjazok. Ugyanott 600 darab kisebb faláda eladó. Timişoara, távbeszélő 21-70. (4822)

VADONATUJ 35-ös bőrtalpi saru (szandál), különféle gyermekholmi, fekete női ruha, gramofon-lemezek eladók. Timişoara I., Meres-u. 9, 9. ajtó. D. e. 9-10-ig, d. u. 4-5-ig (4836)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát keres vidéki uriember. Ajánlatokat „Videki” jelíge a timişoara kiadóhivatalba kér. (4821)

GYERMEKKOCSI, korszerű, világos, fehér gumikkal, valamint kifogástalan állapotban lévő sportkocsi eladó. Timişoara, IV., Fröbl-utca. 36, II. em. 25. (4204)

MINDENEST felfogadnak. Cim: Timişoara II., Brancoveanu-u. 12, 3. ajtó, a földszinten. (4820)

HADI SZOLGÁLATTÓL mentes, idősebb átvétőt keresnek vidéki áruátvitelhez. Ajánlatokat „Szorgalmas” jelíge a timişoara kiadóhivatalba kérnek. (4819)

FILT-FELE vadonatúj, bőrtalpu. 36½-ös saru (szandál), használt állapotban lévő gyermekcipők, 20-26-os számúak, gyermek részére való egyéb holmik és Smith Premier-féle írógép eladó. Megtekinthetők: Timişoara IV., Vacarescu-u. 21, I. em., 2. (4818)

ELADÓ nagy szabó-gép, edények, butorok háztartási cikkek, valamint I. osztályos zárdai gimnazista-könyvek. Timişoara II., Traian-ter 2, a házmesternél. (4838)

REKAMIER és 1/2-es gyermek-kerékpár, jó állapotban lévő eladó. Timişoara II., 3 August-utca 25, Csanádi. (4837)

ELADÓ ágy, asztal, virágállvány, aszbeszt-lap, paplanlepedő, párnahuzatok és veranda-ablak. Timişoara IV., Sagului-ut 40. (4835)

FÉRFI-FELÖLTŐ, szürke, legújabb divat után készült, kitünő állapotban lévő, sürgősen eladó. Timişoara III., Radulescu-u. 7, kapu alatt első ajtó, balra. Megtekinthető d. u. 2-5-ig. (4834)

KIHORDÓT nagy jövedelemmel felfogad Aragaz, Timişoara I., Ady-u. (4833)

6-SZEMÉLYES korszerű evőeszköz, nagy villa, kés, kanál eladó. Timişoara II., Miron Romanu-u. 8, 2. ajtó. (4842)

VAJAS-SÁTOR (stand), jegszékénnyel és teljes felszereléssel eladó. Timişoara IV., Fröbl-u. 45. Erdétközi 5 óra után. (4843)

KERESEK azonnalra megbízható, komoly nőt, ki jól főz és szeret takarítani. Cim: Timişoara I., Bucuresti-u. 8. Távbeszélő 40-32. (4844)

KELETI futó-szőnyeg, ezüst 6-személyes, jeles képek, finom különféle stílusú régi butor, kristály- és porcellán-tárgyak nagy választékban. „Interior” Timişoara I., Reg. Ferdinand-körút 8 az udvarban. (4880)

KERESEK azonnalra jó mindenest. Timişoara III., D. Balasa-u. 9. (4841)

ELVESZETT június 25-én, rövid arany-óralánc, végén R. E. pecsétjével. Beszültes megtalálása szép jutalommal részeseül. Cim a timişoara kiadóhivatalban. (4840)

ZONGORA, angol mechanikával, fekete, rövid, kifogástalan állapotban lévő, eladó. Timişoara IV., Tudor Vladimirescu-sor 24, II. ajtó. (4839)

FÉRFIÖLTÖNY, férfi részére való fehérnemű, női kabátok, ruhák, középmetrum, alkalmasak, valamint 37-es cipők, stb. eladók. Megtekinthetők: Timişoara IV., Vacarescu-u. 21, I. em., 2. (4817)

KERTI PAD, kerti karosszékek (fotójók) eladók. Timişoara IV., Iancu Vacarescu-u. 10, a háztulajdonosnál. (4816)

Pályázat

A tormaci-végvári református egyháztanács pályáza ot hirdet öt-fanerés elemi iskola-ának két tanítói állására Javadalom természetben és ké-zépzenben azonos az állami tan-erők fizetésével.

Pályázó okleveles tanítók vagy tanítónők kérvényeket a lelkesít hivatall címére küldjék: Formac, jud. Timiş-Tor. Határidő július 31. Az állásokat szeptember 1-én kell elfoglalni.